

PROPOSTES DE LA TAULA DE CAMINS DE L'ALT PIRINEU I ARAN
ALS PARTITS POLÍTICS QUE ES PRESENTEN A LES ELECCIONS MUNICIPALS DE MAIG DE 2023
a l'Alt Pirineu i Aran (i als futurs alcaldes i alcaldesses que sorgeixin dels comicis)
MARÇ 2023

CONTEXT PREVI

La Taula de Camins de l'Alt Pirineu i Aran és un grup de treball integrat per agents públics i privats que, des de fa quasi 15 anys, actua com a òrgan consultiu i participatiu de l'Institut per a Desenvolupament i la Promoció de l'Alt Pirineu i Aran (IDAPA) en matèria de camins i de les activitats respectuoses que els utilitzen.

Així, la Taula genera discurs i actua de grup de pressió per tal que els camins siguin reconeguts com una infraestructura clau dels Pirineus amb valors patrimonials, identitaris i utilitaris i, fruit d'això, es destinin més recursos per al seu manteniment i la seva promoció. I també impulsa iniciatives per consolidar aquelles activitats turístiques no motoritzades que utilitzen els camins amb respecte i que en donen a conèixer els valors¹.

Una de les actuacions previstes en el Pla d'accions 2022-2023 de la Taula és elaborar **un document amb propostes relacionades amb els camins dirigit als partits polítics que es presenten a les eleccions municipals de maig de 2023 i als futurs alcaldes i alcaldesses de l'Alt Pirineu i Aran que sorgeixin d'aquests comicis.**

Aquest document, que és el que teniu a les mans, s'ha elaborat amb les aportacions dels membres de la Taula plantejades durant la darrera reunió plenària d'aquest grup de treball, una trobada que es va celebrar el 9 de novembre de 2022 al refugi Comes de Rubió, en ple Parc Natural de l'Alt Pirineu.

Les peticions incloses en aquest document també s'han inspirat en la "DECLARACIÓ PER AL MANTENIMENT, LA RECUPERACIÓ I LA PROTECCIÓ DE LA XARXA DE CAMINS TRADICIONALS DELS PIRINEUS", un decàleg que va presentar la Taula el novembre de 2018².

La Declaració reivindica el valor patrimonial dels camins tradicionals i la necessitat d'integrar-los, amb noves funcionalitats, a la realitat del segle XXI. El posicionament es fonamenta en deu punts que plantegen un seguit d'aspectes que han de contribuir a reforçar la pervivència i protecció d'aquesta tipologia de camins. Tot plegat des del reconeixement del caminar com a dret fonamental i universal i dels camins públics com a principal garantia per exercir-lo.

---

¹ Es pot consultar més informació dels plans estratègics de la Taula, de la seva composició i de les accions executades a la pàgina web www.sompirineu.cat/camins/taula-de-camins.

² Aquesta declaració està disponible a http://bit.ly/declaracio_camins.

COMPROMISOS I ACTUACIONS RELACIONATS AMB ELS CAMINS QUE ES PODRIEN INCLoure ALS PROGRAMES ELECTORALS I/O ALS FUTURS PLANS D'ACCIÓ MUNICIPALS

Aprofitant que els partits polítics s'estan preparant per a les properes eleccions municipals, els membres de la Taula de Camins de l'Alt Pirineu i Aran els proposen un seguit d'**actuacions i compromisos que podrien incloure en els respectius programes electorals**. Aquestes actuacions també podrien formar part dels plans d'acció municipals que solen elaborar els consistoris resultants com a fulls de ruta del nou mandat.

Els camins, com a patrimoni a conservar, ordenar i mantenir, i el foment de la mobilitat lenta poden semblar temes secundaris o poc prioritaris per als municipis. Res més lluny de la realitat. Els camins són un patrimoni municipal que es reivindica al segle XXI amb nous usos molt demandats per la població local i també per la visitant, com s'ha pogut demostrar durant i després de la pandèmia de la COVID-19. De fet, s'ha vist que en molts casos calen mesures per regular l'accés i els usos que tenen lloc als camins. I, en un context global d'emergència climàtica, la mobilitat lenta, que aprofita aquests camins, és més necessària que mai, per a la salut planetària però també per a la salut de les persones.

Els compromisos i actuacions que es proposen tot seguit s'han estructurat en **sis àmbits**:

- Model de municipi: aposta clara pels camins públics
- Recursos econòmics estables per al manteniment de camins
- Inventariat i planificació dels camins
- Senyalització i equipaments associats als camins
- Comunicació, pedagogia i participació
- Treball a escala supramunicipal per als camins i les connexions ciclistes

Model de municipi: aposta clara pels camins públics

- Posar en valor els camins per les funcions i oportunitats que generen com a patrimoni, recurs turístic i element per a una vida saludable.
- Equiparar i defensar els camins a peu davant dels camins rodats.
- Difondre els camins en xarxa com un patrimoni a protegir i valoritzar.

Recursos econòmics estables per al manteniment de camins

- Entendre el "manteniment" de camins en un sentit ampli que inclogui no només desbrossar sinó també mantenir l'amplada necessària, senyalitzar adequadament, reposar els senyals deteriorats i recuperar murs i altres elements associats.
- Coordinar les accions de manteniment i gestió de camins amb els consells comarcals i els parcs naturals, garantint que s'hi destinen un mínim de recursos raonable i rellevant.
- Aprofitar les línies d'ajuts existents per al manteniment i la millora de camins.

- Prioritzar el manteniment i millora dels camins més demandats o transitats (si bé en alguns casos, amb l'objectiu d'afavorir la mobilitat no motoritzada, pot ser interessant mantenir camins poc utilitzats però que connecten nuclis urbans).

Inventariat i planificació dels camins

- Prendre consciència i valoritzar la xarxa de camins històrics/tradicionals a través de l'elaboració de l'inventari de camins.
- Assumir el compromís d'elaborar l'inventari municipal de camins (en cas que no s'hagi fet) atès que es tracta d'una obligació legal establerta pel Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril.
- Integrar l'inventari de camins en la planificació urbanística del municipi i en els plans de mobilitat urbana.
- Incloure actuacions de manteniment i gestió dels camins al pla d'acció municipal que s'elabora un cop es constitueix el nou ajuntament.
- Planificar l'obertura de nous camins (sempre que aquesta acció sigui necessària i estigui ben justificada) amb consens social i respecte per l'entorn.

Senyalització i equipaments associats als camins

- Revisar l'estat de la senyalització dels camins per eliminar aquella que no estigui vigent i per unificar i restaurar la resta.
- Mantenir la senyalització i els equipaments associats als camins i itineraris existents.

Comunicació, pedagogia i participació

- Establir un canal de comunicació d'incidències en els camins a escala municipal o, si es pogués, a escala comarcal.
- Fer pedagogia entre la població local per fomentar l'estima i el manteniment dels camins, tal com s'ha fet històricament ("fer comú").
- Crear espais de trobada municipals (taules, assemblees, etc.) per posar en contacte els agents implicats en els camins: veïns, ramaders, guies, etc.

Treball a escala supramunicipal per als camins i les connexions ciclistes

- Prioritzar, sempre que sigui possible, el treball en xarxa amb la resta del territori per garantir accions de més impacte (per exemple, productes turístics potents).
- Mantenir camins i crear itineraris des d'un enfocament supramunicipal. En aquest sentit, aprofitar, per exemple, la xarxa de camins connectada a nivell intercomarcal del projecte "Camins tradicionals dels Pirineus" (impulsat per la Diputació de Lleida) i col·laborar amb iniciatives ja consolidades (Cinquè Llac, Ramat de Camins, Camina Pirineus, etc.).
- Promoure vies ciclistes pels fons de vall (en base al Pla estratègic de la Bicicleta de Catalunya, i inspirant-se en models reeixits com el del País Basc).